VÄYLÄ/6548/00.03.02/2022

17.10.2022

Väylävirasto
Trafikledsverket

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Valiokuntakanslian sihteeri Sara Kuitunen
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Valtiovarainvaliokunnan verojaoston lausuntopyyntö 11.10.2022

HE 202/2022 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa hallituksen esityksestä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 b §:ää koskeviksi muutoksiksi. Väylävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä esityksestä ja lausuu esitetystä infrastruktuurihankkeita koskevasta poikkeuksesta seuraavaa:

Väylävirasto pitää poikkeukseen ehdotettavia muutoksia perusteltuina. Ilman infrapoikkeusta korkorajoituksesta aiheutuva verorasitus kohdistuisi yhteiskunnallisesti tärkeiden julkisten infrastruktuuri-investointien yhtiömuotoiseen toteuttamiseen. Nykyisessä laissa infrapoikkeuksen piirissä ovat jo täysin julkisomisteiset yhtiöt. Puheena olevalla esityksellä infrapoikkeusta laajennetaan yhtiöihin, joissa on osittain yksityistä omistusta sekä täysin yksityisen omistamiin ns. PPP-yhtiöihin, jotka on perustettu yksinomaan julkisen infrastruktuurihankkeen toteuttamiseen.

Väylävirasto kiittää infrapoikkeukseen esitettyä laajennusta, sillä ehdotettavan muutoksen ansiosta julkisten infrastruktuurihankkeiden toteuttamisvaihtoehdot säilyvät laajoina, kun erilaisten toimijoiden taloudellinen asema hankkeen toteuttajina on tasapuolinen. Vaihtoehtojen laajuus, kilpailuolosuhteiden toimivuus ja yhtiöiden verorasituksen kohtuullisuus turvaavat parhaiten julkisten infrastruktuurihankkeiden kokonaistaloudellisuutta.

Infrapoikkeuksen piiriin tulisivat nykyiset tieyhtiöt Ykköstie OY, Valtatie 7 Oy ja Vaalimaa Oy. Kuten hallituksen esityksestä nähdään, infrapoikkeuksen merkitys yksittäiselle hankkeelle tai yhtiölle voi olla merkittävä, mutta vaikutus verokertymään on vähäinen. Infrapoikkeuksen käyttöönotto myös selkiyttää yhtiöiden verotusta, mikä on huomattava parannus nykytilanteeseen.

Lisäksi Väylävirasto toteaa, että Turun Tunnin Juna Oy, Suomi-rata Oy ja Itärata Oy on perustettu suunnittelemaan nopeita raideyhteyksiä. Toteutuessaan nämä ratainvestoinnit ovat kukin suuruusluokaltaan useita miljardeja euroja. Jo perustetut suunnitteluyhtiöt ovat toistaiseksi valtion ja kuntien omistamia ja siten jo infrapoikkeuksen piirissä.

Väylävirasto
PL 33, 00521 Helsinki
Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki
Puhelin 0295 34 3000
Faksi 0295 34 3700
etunimi.sukunimi@vayla.fi
kirjaamo@vayla.fi
www.vayla.fi

Esitetty muokkaus infrapoikkeukseen on kuitenkin tärkeä myös näille yhtiöille, sillä rakentamisvaiheen käynnistyessä on tärkeää pitää taloudellisesti mielekkäänä vaihtoehtona myös eläke- tai muun sijoituspääoman hyödyntäminen osana yhtiöiden omistajapohjaa. Merkittävin osa ratahankkeiden investointipääomasta olisi todennäköisesti lainaa, joten siksi korkovähennyksillä on ratkaisevan tärkeä rooli yhtiön taloudelle ja siten julkisen palvelun kustannuksille ja toteutusvaihtoehdoille.

Lisäksi Väylävirasto toteaa, että yhtiömuodossa toteutettavien julkisten infrastruktuurihankkeiden kannalta elinkeinotulon verottamisesta annetun lain lisäksi arvonlisäverolait muodostavat olennaisen verotuskokonaisuuden. Näiden lakien soveltamisalan laajentamisella parikymmentä vuotta sitten luotiin edellytyksiä yhtiömallilla toteuttavien infrahankkeiden tarkoituksenmukaiselle käytölle. Viime vuosina korkovähennysrajoitusten seurauksena tehdyt muutokset ovat painottuneet elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin, jolloin on vaarana, että kahden verolain muodostamaan kokonaisuuteen on syntynyt uusia tulkintaepäselvyyksiä ja ristiriitaisuuksia. Väylävirasto katsoo esimerkiksi, että korkovähennysoikeutta koskevat poikkeussäännöt ja soveltamisalat tulisi selvyyden vuoksi olla yhdenmukaiset arvonlisä- ja elinkeinotuloverolain kokonaishoitopalvelulla toteutettavien hankkeiden määritelmän kanssa.

Näin ollen Väylävirasto nostaa vielä esiin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 b §:n 4 momentin 2) kohdan a) alakohdan, jota ei tässä yhteydessä olla muuttamassa, mutta joka olisi syytä muuttaa PPP-yhtiöiden aseman selkeyttämiseksi. Kyseisen alakohdan muotoilu ei nimittäin sellaisenaan sovellu PPP-mallilla toteutettuihin valtion infrastruktuurihankkeisiin, joissa omaisuuden omistajuus säilyy valtiolla koko sopimuskauden ajan ja jossa yhtiö saa tulonsa omaisuuden käytettävyyden ja palvelutason perusteella. Sopimuskauden aikana PPP-yhtiöllä on hallintaoikeus sopimuksen kohteena olevaan valtion omaisuuteen.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Väylävirastossa asian on ratkaissut Johtaja Laura Kuistio ja esitellyt Lakimies Sauli Konttajärvi.

Tiedoksi Väyläviraston johtoryhmä
Kirjaamo

Väylävirasto

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency´s service for electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	**Sauli Konttajärvi**
Allekirjoitusaika	17.10.2022 09:11
Allekirjoittaja	**Laura Kuistio**
Allekirjoitusaika	17.10.2022 10:09

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Lausunto 202.2022.pdf